

¿Conoces a ‘Zjos’, matemático de Amsterdam?

Maandagavond 25 maart dit voorjaar kwam ik in Roncesvalles aan, in de Pyreneeën. Een lang gekoesterde wens, een keer in mijn eentje de Camino lopen - de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela - zou in vervulling gaan. Ongeveer 750 kilometer, met je bagage op je rug, net zoals duizenden pelgrims dat al vóór mij gedaan hebben. Met de bedoeling om - naast te trekken door een steeds wisselend landschap - eens in alle rust na te denken over dingen waar je anders de tijd niet voor hebt (meestal: niet voor neemt). Ik wist niet hoeveel medelopers ik zou treffen, hoe de route aangegeven zou zijn (verdwalen?), wat ik mij voor moest stellen van de refugio's, zouden die wel allemaal open zijn deze tijd van het jaar? In de tijd voorafgaand aan de tocht had ik gemerkt dat men mijn trip ofwel een bizarre onderneming vond (in hun ogen las ik: 'hardstikke gek') of mijn plannen enthousiast aanhoorde ('dat zou ik ook nog wel eens willen doen'). In de refugio's onderweg krijg je een bed, gestapeld, de capaciteit varieert, van 20 bedden tot 60 of meer zoals in Roncesvalles. Verder gebruik van douches en wc's. Mannen en vrouwen door elkaar op de zaal. Gesnurk natuurlijk. Geen privacy. De lucht is die van zweetvoeten, zweetsokken en zweetschoenen. Om 10 uur 's avonds gaat het licht uit en de deur op slot en om 8 uur 's ochtends moet iedereen weer vertrokken zijn.

Met alleen het boekje met de routebeschrijving zou het moeizaam wandelen zijn, maar er zijn zoveel tekens, bordjes, gele strepen en pijlen, dat het weinig moeite kost op het juiste pad te blijven. Er zijn zelfs mensen die zonder enige routebeschrijving lopen. Toch mis je dan het een en ander, zoals bleek toen ik in het centrum van een grote stad een jonge Amerikaan trof die alleen op de tekens langs de weg liep en die mij vroeg: 'Is this Pamplona?'

Ik was niet de enige die op de gedachte was gekomen een stuk van de Camino te lopen. Naast tal van Europeanen ben ik Amerikanen, Australiërs, Brazilianen, en een Japanner tegengekomen. In de

eerste twee weken, dat waren de weken rond Pasen, waren er nogal wat Spanjaarden die hun vakantiedagen gebruikten om een stukje van de route te lopen. Dat laatste was ongetwijfeld de reden dat vrijwel alle refugio's die ik tegenkwam al open waren.

Omdat je allemaal al vroeg op pad bent, heb je meestal al zo'n 20 kilometer afgelegd rond één uur in de middag, te vroeg om al te stoppen. Veel reisgenoten lopen daarom rond 25-30 kilometer per dag, en dan gebeurt het vaak dat wanneer je samen in een refugio overnacht hebt, je dat de volgende nacht weer doet. Zo krijg je de situatie dat je een aantal dagen lang aan het eind van de dag dezelfde mensen terugziet en daarmee samen gaat eten. Er ontstaat dan een soort groepsgevoel. Zo'n groepje blijft meestal niet lang in stand: er zijn mensen die maar een klein deel van het pad lopen, anderen leggen ineens een paar keer 40 kilometer op één dag af, weer anderen raken geblesseerd en moeten rusten of het kalmer aan doen. Het is voor mij - en ik merk ook voor anderen - toch altijd moeilijk weer afscheid te moeten nemen van mensen waarvan je de aanwezigheid gewaardeerd hebt. Dag groep Engelsen, dag Antonio García (al 43.000 kilometer gelopen!), dag Philip, dag vader, zoon en dochter Estebañez, dag Alberto, dag Alejandro, dag Christof, dag Charles Henry, dag Rozenn. Pedro, een Spaanse naamgenoot, vroeg me op zekere dag: '¿Conoces a 'Zjos', matemático de Amsterdam?'. Zijn zoon had een vriend, ene 'Zjos', een jonge wiskundige uit Amsterdam, met wie hij tijdens de San Firminfeesten Pamplona zou bezoeken. Nee, hij dacht niet dat ze van plan waren voor de stieren uit te rennen! Of ik 'Zjos' kende? Ik moest hem het antwoord schuldig blijven.

Na het mooie bergachtige begin van mijn tocht bevatte het midden-gedeelte veel relatief saaie, vlakke stukken, waarbij je urenlang loopt langs of over de rijweg met het langsrazende verkeer. Maar ook dan gebeuren er leuke dingen. Een boertje op de fiets die een tijdje met me opreed onder het lopen. Groeten van automobilisten die een hand opstaken of toeterden. En die keer toen de weg langs een spoorlijn liep en ik begroet werd door de fluittoon van een goederentreintje dat passeerde. De temperatuur was intussen behoorlijk gedaald. Ik heb nog een ochtend in de sneeuwbuien

gelopen...

Ik vond het fantastisch daar te lopen, zonder zorgen, in de vrije natuur, door de stadjes met hun middeleeuwse bouwwerken, door de boerendorpen waar de tijd stilgestaan had en waar soms nog geploegd werd met twee koeien voor de ploeg. De klank alleen al van de namen van de plaatsen waar ik doorheen kwam zoals Puente la Reina, Santa Domingo de la Calzada, Atapuerca, Teradillos de Templarios en Mansilla de las Mulas, heel wat anders dan Scheemda, Kraggenburg, Waspik, Haps of Klundert!

Vanaf Rabanal del Camino stijg je in twee uur tijd 350 meter naar el Cruz de Ferro, een belangrijke plek op de camino. Veel pelgrims gooien een steen die ze vaak uit hun eigen land hebben meegenomen op de reusachtige berg stenen die het kruis omringt. Die dag brak de zon weer door, een feest na ruim tien dagen van koud en guur weer. Een paar dagen later lagen de bergen achter ons. Ik had intussen gezelschap gekregen van mijn vrouw die de laatste week met me meeliep. Het landschap in Galícia (de ‘groene kust’): veel weiden en bossen, met veel beekjes, zonder grote hoogteverschillen maar wel met veel korte, zeer steile hellingen omhoog en - voor de benen vermoeiender nog - omlaag. Onderweg zagen we dat een thermometer 35 graden aangaf!

Aangekomen in Santiago hebben we de speciaal voor pelgrims bedoelde mis in de kathedraal bijgewoond, en hebben we het zwaaien met de botafumeiro, het reusachtige wierookvat, meegemaakt. De oorsprong hiervan is dat in vroeger tijden de pelgrims na hun lange reis zo erg stonken dat de lucht ervan niet te harden was en verdreven werd met grote hoeveelheden wierook! We vlogen terug naar Amsterdam, als pelgrim kreeg ik voor mijn terugreis van Iberia 50% korting!

Drie weken later liep ik bij gebouw Euclides een van onze oudstudenten tegen het lijf. ‘Zo’, zei ie, ‘ik hoorde van Spaanse vrienden dat je de Camino gelopen hebt!’ Zjos! Joost Joosten, wiskunde gestudeerd bij ons, afstudeerrichting logica, en nu aio in Utrecht!

Peter de Paepe